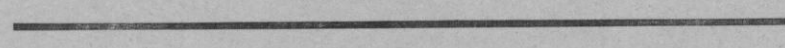

Ötíró: Dr. Fekete László

Ötíró's ideje:

TART.: VIASKODÁS A HALÁLLAL (ELBESZÉLÉS)

3 lap

Földrajzi mutató: Szekes

Szakmutató: XXI

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖZÉS

ÁTVÉTEL AZ EÖTS. LTK. 1067-es TÉTELE ALÓL

Viaskodás a halállal

1. Elbeszélés

1067

Az öregember halálra készült. Nemrégén esett az ágyának. Azelőtt úgy ismerték mint akinek semmi sem árt, aki szinte örökké él. Ő maga sem gondolt komolyan a halálra. Most mégis kopogtatott kérérlhetetlenül. Mindenki érzi ez

Érzi az öreg is. Hallgatag, szomeru. Erzik a fiatalok is, fia, menyé, unokája, ill. unokái. Szeretne az öreg beszélni, szeretné, ha a fiatalok szólnának hozzá, szeretné, ha valamit mondanának Neki az életéről.

Talán már nem is az élet érdekli, hanem az élet értelme. De ők nem szólnak, melyen hallgatnak a fiatalok. Az öreg majdnem belezuhan a kétségbeesésbe. Arca hamuszínűvé változik. Amint ott fekszik, csak a nagy orra látszik. Apjától örökölte a nagy orrát, mely uralkodik az egész nagy utra szülő arcán. Amíg fiatal volt, senki sem látta nagynak az orrát. Ahogy öregedett, szép arca ráncos lett, homlokán a redők mélyültek. Fülei egy kis sé előrehajlottak, lekenyultak. Ezek is most az öregedéske lettek kielezői arcának. Fekszik az ágyban, beszélgetni szeretne.

Erzik ezt a családtagok is. Ha dolgukat végzik, csak bemennek egy kicsit, közben megkérdezik: "Hogy van édesapám?" -

Hát tudod, úgy, mint aki utolsó utjára készül! Oda, ahonnan nem lehet visszatérni! Oda, ahova azért nem szívesen megy az ember!

Mondja a szavakat, hogy belekapszkodjanak, hogy veleményt mondjanak. Elkapja a szót a fia: Nem szívesen megy az ember oda! De Magának szép élése volt édesapám!

Nem mutatja örömet az öreg, de horgásznyelven úgy lehetne mondani, bekapta a herget! Igen, mert neki mondanivalója van, de szeretné más mondanivalóját is hallani!

Azt monded Fiam, szép életem volt? Mi volt abban szép? Mire monded ezt?

Édesapám mindig törődött velünk. Mindent megtett értünk.

Ez volna a célja az életünknek? Mit gondolsz Fiam? Megteenni értetek mindent! Ezt mindenki megteszi, akiben van igazi/emberi érzés. Az állat is ragszkodik kölkeihez, félti, óvja őket. Gondolom nem ezért éltünk.

Édesapám -mondja a fiatalasszony, -az apósának, -mindig arra törekedett, hogy a munkájával előbbre menjen, elismerjék a munkáját, hogy dicséretet kapjon érte. Kicsit felélénkül az öreg a dicséretre, annál is inkább, mert a menyétől jött, akit nagyon szeretett ugyan, de mégsem verrekona. Nézd lányom, sokszor hűségéből is cselekszik az ember. Talán nem is gondolx semmire, hogy ezt így kell, ezzel tartozom a családnak, -megtette

szi az ember azért, hogy elismerjek. Szóval nem mindig valami mélyen járó rugója van az emberi cselekedeteknek, hanem nagyon sokszor az önzés, a hiúság táplálja.

Megszólal az Unokáis: "Nagyapám, maga nem fél a haláltól!"

Egyszerre fényleni kezd az öreg szeme. Mintha áram érné az egész testét, egyszerre felvillanyozódik. Elmondhatja már, amit régen szeretett volna már elmondani, de talán most a legaktuálisabb. Mikor a halálai viaskodik, beszélni az élet értelméről, ahogy ő látja és amit szeret az Unokájának elmondani. Azt mondó, kis Unokám, hogy nem félek a haláltól. Ez talán így is van. De igaz van annak a mondatnak, hogy halála előtt senki sem lehet boldog. Én azonban mégis határozottan érzem, hogy nem vagyok boldogtalan. Szerettem az életet, de a halál mindig érdekelt. Mi van a mögött, hogy most még érzek, beszélek, működnek szerveim, és talán egy perc múlva mindenre képtelen leszek. A teljes öntudatlanság következik be. Mi történt közben? Mi okozta ezt a változást? Én most a fiziológiai változásról nem kívánok beszélni.

Mert meghal az ember. De csakugyan meghal? A földi életnek vége, eltemetik, a teste megrothad, férgek járnak át. Kérdezd fiam, miért nem félek ettől a végtől, pedig ez a vég akkor is, ha ilyen öregem esik a halál, hanem fiatalon.

Abban sincs nagy különbség, hogy az egyiket ércokoporsóba teszik és sírbeltbe rakják, vagy pedig gyalultian deszkakoporsóban úgy temetik el, hogy rádobálják a földet. Ez csak külsőség. Mert a vég ugyanaz. Feeszülés, elrothadás.

Miért nem félek hát? Mert azért valami túléli az embert. A gondolatai, az alkotásai. Ezt aztán akár lerögzíti írásban, akár csak a tudatában van, de átörökíti. Megmaradnak akkor is, ha nincsen testi utódja, akihez átplántálta őket. Aztán érdekeli a halál utáni állapot. Valahogy én nem tudom magam kifejezni, de attól, hogy nem félek, azt kell következtetni, nincs vége mindennek. Mi marad az életből? Az a plusz, ami megkülönböztette a többi embertől, amivel kiemelkedett. Sokszor közhely, amikor ezt mondják egyes magyar klasszikusokra: "Amíg magyar lesz a földön, addig meg fogják emlegetni, addig mindig fognak rá hivatkozni, addig mindig gondolkodni rá."

Hát akkor csak az átlagon felülieknek marad emléke? Nem édes fiam! A grófok, hercegek, visszavezették családfáikat 500-600-sőt ezer évre is. Ady azt mondta magáról: "Őnd vezér unokáim agyok!" Pedig ősei mindenkinek voltak, mindenki származott valakitől, ha nincs is nyilvántartva a

családfán,/a családfán néha egy kis hiba is becsusznhat,mert valamelyik
ősanya félrelepése következtében,már nem tiszta a származás,de lehet,
hogy annál tenetségesebb az utód/,megszakad a folyamatosság.

En már láttam olyan embereket,akiknek csodálatos volt az é-
lete.Határozott volt,mindénről meg volt a maga helyes véleménye,és -
pedig azonnal.Valahogy mindig érvényt tudott szerezni Karatának,leenyü-
göző modora volt.Hallgattak rá ,mint valami prófétára,nemcsak a szűkebb
családja,hanem sok ismerőse,felettese is.

De aztán ,hogy az ilyen ember,hogy lett ilyenné,kiválasztás
vagy kiválasztódás folytán azt nem tudta a nagypapa,a fia,az unoka sem?

Elégedettség tükröződött az arcán,hogy ezt elmondhatta.

Aztán meghalt.Körülállták és néztek az arcot,amelyből el-
költözött az élet,Beldeg mesely,elégedettség ült a viaszsárga arcon.

Honnét vette ezt a derüt halálában is,erre már nem felelt
a halott,de még az ekes Unoka is csak nézett Maga elé,és arra gondolt,
hogyhogy valahogy így kellene élni,hogy a halálne ne legyen félelmetes.

Feljebb emelkedni,többre igyekezni,sekat tanulni,és az
életben derüt árasztani magunk körül,jól essék az,ha valaki velem van,
örüljön az életnek és még sok minden.

Aztán sok elhatározás született szívében.